

DOCENTEN / ACCREDITATIE / LOGIES

INFORMATIE (92319/041523)

DINSDAG 12 FEBRUARI 2008

- 09.30** Parasitaire infecties bij immunosuppressie (P183 - 186).
Responsie en aanvullende inleiding: *P. Beckers*
- 10.00** Pneumocystose en Pneumocystis jiroveci diagnostiek (P54 - 57) - *P. Beckers*
- 10.45** Pauze
- 11.00** Microscopische diagnostiek Microsporidia, demo
Optisch wit-kleuring (P91 - 94, 252 - 254) - *P. Beckers*
- 11.30** Practicum Pneumocystis in broncho-alveolaire lavage
- 12.30** Lunchpauze
- 13.30** Microscopische beoordeling van histologische preparaten: inleiding en praktische oefening
- 15.00** Serologisch onderzoek parasitaire infecties (P207 - 218)
J. Verweij
- 15.30** Pauze
- 15.45** Methoden voor de differentiatie van invasieve en niet-invasieve amoeben - *J. Verweij*
- 16.15** PCR technieken in de parasitologische diagnostiek
J. Verweij
- 16.45** Evaluatie dagonderwerpen;
Studieopdracht voor morgen:
Nieuwe diagnostische methoden voor darmprotozoa (P201-204) en infecties met coccidiën (P83 - 91).
Casus: "Reiziger met langdurige waterige diarree"

WOENSDAG 13 FEBRUARI 2008

- 09.30** Coccidiose bij immuuncompetente en immuungestoorde gastheren (P83 - 89)
Responsie en aanvullende inleiding: *P. Beckers*
- 10.00** Onderzoeksmethoden Coccidia ZN, Auramine, Autofluorescentie en ijzerhaematoxyline-Kinyoun kleuring (P249 - 254). Bespreking: *P. Beckers*
- 10.30** Pauze
- 11.00** Practicum coccidiën met demonstraties
- 12.00** Concentratietechnieken voor fecesonderzoek
- 12.30** Lunchpauze
- 13.30** Detectie van copro-antigenen van Protozoa - *T. Mank*
- 14.30** Demonstratie van copro-EIA en copro-striptesten - *T. Mank*
- 15.00** Pauze
- 15.15** Genotypering van Protozoa en klinische relevantie
T. Mank

- 16.15** Demonstratie concentratietechnieken fecesonderzoek
- 16.45** Evaluatie dagonderwerpen;
Studieopdracht voor morgen:
Ectoparasieten en weefselwormen (P 106 - 114, 145 - 147, 154 - 157).
Casus: "Marokkaanse patiënt met acute buikklachten"

DONDERDAG 14 FEBRUARI 2008

- 09.30** Evaluatieformulieren:
nuttig voor cursist en organisatie.
- 10.00** Ectoparasieten: Scabies outbreak in Nijmegen - *A. Voss*
- 11.00** Pauze
- 11.15** Overlast door ectoparasieten en hun vectoren - *W. Takken*
- 12.30** Lunchpauze
- 13.30** Weefselwormen en zoönosen (P 106 - 114, 145 - 147, 154 - 157)
Responsie en aanvullende inleiding: *T. Kortbeek*
- 14.30** Casuïstiek worminfecties: nieuwkomers in Nederland
T. Kortbeek
- 15.30** Pauze
- 15.45** Casuïstiek: Worminfecties in relatie tot astma
T. Kortbeek
- 16.45** Evaluatie dagonderwerpen
Studieopdracht voor morgen:
Infecties met filaria-soorten (P157 - 169).

VRIJDAG 15 FEBRUARI 2008

- 09.30** Parasitaire infecties bij adoptiekinderen - *J. Mulder*
- 10.30** Filariase, rivierblindheid (P 157 - 170, 259 - 261)
Responsie en aanvullende inleiding: *M. Keuter*
- 11.15** Pauze
- 11.30** Practicum filariën infecties
- 12.30** Lunch
- 13.30** Kwaliteitszorg en kwaliteitsborging (P276 - 278) met o.a. onderzoeksprotocol gastro-intestinale klachten (P202 - 204)
- 14.30** Proef op de som: onderzoek aan enkele testmonsters
- 15.30** Evaluatie van de cursus
- 16.00** Informele afsluiting met uitreiking certificaten

Dr. P. Beckers, parasitoloog,
UMC St Radboud, Nijmegen (coördinatie)

Drs. A. Brouwer, infectioloog tropenziekten,
UMV St Radboud, Nijmegen

Ing. T. Derks, parasitoloog,
UMC St Radboud, Nijmegen

Prof. dr. J. Galama, hoogleraar virologie,
UMC St Radboud, Nijmegen

Dr. M. Keuter, infectioloog tropenziekten,
UMC St Radboud, Nijmegen

Drs. L. Kortbeek, arts-parasitoloog,
RIVM, Bilthoven

Dr. E.A. van Lieshout, parasitoloog, LUMC, Leiden

Dr. Th. Mank, parasitoloog,
Streeklaboratorium, Haarlem

Dr. B. Mulder, arts-microbioloog,
Lab Microbiologie Twente Achterhoek, Enschede

Dr. J.C. Mulder, kinderarts, oud-tropenarts,
Rijnstate ziekenhuis, Arnhem

Prof. dr. W. Takken, hoogleraar medische en veterinaire entomologie, WURC, Wageningen

Dr. J. Tolboom, kinderarts, oud-tropenarts,
UMC St Radboud, Nijmegen

Dr. ing. J. Verweij, parasitoloog, LUMC, Leiden

Prof. dr. A. Voss, hoogleraar infectie preventie,
UMC St Radboud, Nijmegen

W.G. Rensink, stafmedewerker PAOG-Heyendaal,
UMC St Radboud, Nijmegen

ACCREDITATIE

Accreditatie is aangevraagd bij:

- Nederlandse Vereniging voor Medische Microbiologie.

LOGIES

Indien een hotelovernachting gewenst is, kunt u informatie verkrijgen bij VVV Rijk van Nijmegen (www.vvvnijmegen.nl).

LOCATIE

De cursus vindt plaats op de campus van het UMC St Radboud in Nijmegen.

INSCHRIJVING

- U kunt zich inschrijven met de ingesloten inschrijfkart of via de website www.paogheyendaal.nl.
- Uw inschrijving dient voor 7 januari 2008 bij ons binnen te zijn.
- Gezien de praktische aard van de cursus is het aantal deelnemers beperkt tot 20.
- Plaatsing geschiedt op volgorde van binnenkomst van de inschrijfkart.
- Bij overtekening wordt voorrang gegeven aan hen die deze cursus moeten volgen om hun opleiding te kunnen afronden.
- U ontvangt ongeveer twee weken voor de cursusdatum aanvullende informatie, een routebeschrijving en het inleidende hoofdstuk uit het boek "Medische Parasitologie" (Polderman, 4e druk, 2005) en de casus.
- Na afloop van de cursus wordt een certificaat uitgereikt.

BETALEN

De kosten voor deelname bedragen € 1.350,- (inclusief catering en cursusboek).

U kunt het cursusgeld op twee manieren voldoen:

- Door ondertekening van de eenmalige machtiging op de inschrijfkart. Hiermee machtigt u PAOG-Heyendaal om eenmalig € 1.350,- af te schrijven van uw rekening.
- Door overboeking van het cursusgeld op bankrekeningnummer 24 46 69 554, t.n.v. UMC St Radboud, Bureau PAOG-Heyendaal, Postbus 9101/huispostnummer 87, 6500 HB in Nijmegen o.v.v. het cursusnummer 92319/041523, uw naam, adres en woonplaats.
- Bij annulering vóór 7 januari 2008 wordt het cursusgeld minus administratiekosten (€ 60,-) gerestitueerd.
- Bij annulering na 7 januari 2008 vindt geen restitutie plaats.

Inhoudelijke informatie

Voor inhoudelijke vragen kunt u contact op nemen met Dr. Pieter Beckers (p.beckers@mmb.umcn.nl).

Secretariaat

Bureau PAOG-Heyendaal
UMC St Radboud
Bianca Gremmen-van Bergen,
cursusassistent

Postbus 9101, 6500 HB Nijmegen
T: 024 - 361 08 62
F: 024 - 354 05 68
E: b.gremmen-vanbergen@paog.umcn.nl
W: www.paogheyendaal.nl

PAOG-Heyendaal werkt volgens de door het NIAZ vastgestelde norm voor medische bij- en nascholing.

Deze mailing is verzorgd in opdracht van Bureau PAOG-Heyendaal van het UMC St Radboud in Nijmegen. Indien u in de toekomst geen post van ons wenst te ontvangen, kunt u contact opnemen met het secretariaat, tel. 024-361 70 50, e-mail paog-heyendaal@paog.umcn.nl

NASCHOLING MEDISCH PARASITOLOGISCHE DIAGNOSTIEK

maandag 4

t/m vrijdag 15

februari 2008

TOELICHTING

De Heyendaelcommissie voor PAOG organiseert van maandag 4 t/m vrijdag 15 februari 2008 onder auspiciën van de Nederlandse Vereniging voor Parasitologie en in samenwerking met de parasitologische centra van het UMC Leiden en UMC St Radboud Nijmegen

NASCHOLING MEDISCH PARASITOLOGISCHE DIAGNOSTIEK

Waarom?

Er wordt meer gereisd dan ooit. Deze toename van toerisme, (bevolkings-)migratie, internationalisering van bedrijfsleven en betrokkenheid bij ontwikkelingen in “het Zuiden” brengt met zich mee dat steeds meer individuen blootstaan aan parasitaire infecties en deze meenemen naar ons land. Maar wij hebben ook onze eigen, inheemse parasieten en daarmee wordt door klinici nog veel te weinig rekening gehouden. Chronische diarree heeft niet zelden een parasitaire oorsprong en ook bij onderdrukte afweer zien sommige parasieten hun kans. De opsporing daarvan is vaak niet eenvoudig en vraagt een degelijke kennis en onderhoud van ervaring. De diagnostiek van parasitaire infecties bestaat nog steeds primair uit zorgvuldig microscopisch onderzoek, maar de laatste jaren brachten uitbreiding van technische mogelijkheden. Deze cursus beoogt een breed inzicht te geven in de diverse diagnostische mogelijkheden.

Goede communicatie tussen deelnemers met microscopische, klinische en onderzoeksmatige ervaring blijkt al jaren essentieel voor het creëren van een leerzame, stimulerende cursus en later voor een wederzijdse waardering op de werkvloer.

Voor wie?

De cursus richt zich op drie groepen deelnemers:

- microbiologen en klinisch-chemici (i.o.),
- analisten met enige ervaring in de parasitologische diagnostiek
- onderzoekers die een parasitologisch onderwerp bewerken.

Om deficiënties in kennis of ervaring weg te werken, is deelname aan onderdelen van deze cursus mogelijk. Bewijzen van nascholing namens NVP en PAOG (en van deelname aan kwaliteitsborging) worden **onmisbaar bij accreditatie en certificering**. Analisten met weinig ervaring raden wij aan in eerste instantie deel te nemen aan een van de post-HBO cursussen (Leiden, Nijmegen, Utrecht).

PROGRAMMA

P-nummers verwijzen naar pagina's cursusboek "Medische Parasitologie" (red. Polderman), vierde, herziene druk 2005.

MAANDAG 4 FEBRUARI 2008

- 09.30 Registratie, koffie en kennismaking, opening *P. Beckers*
- 10.00 Inleiding: parasitologische begrippen (P 1-9)
Responsie op de bestudeerde stof: *P. Beckers*
- 10.15 Klinische karakterisering van malaria - *A. Brouwer*
- 11.00 Pauze
- 11.15 Malaria in dikke druppel en uitstrijk-preparaten: diagnostische kenmerken - *T. Derks*
- 12.30 Lunchpauze
- 13.30 Interactief practicum Plasmodium soorten - *T. Derks*
- 15.15 Pauze
- 15.30 Interactief practicum Plasmodium soorten (vervolg)
Evaluatie malaria diagnostiek;
Studieopdracht voor morgen:
Richtlijnen voor malaria diagnostiek.
Casus: "Asielzoeker met koorts"
- 16.45

DINSDAG 5 FEBRUARI 2008

- 09.30 Responsie op de bestudeerde stof - *P. Beckers*
- 09.45 Practicum Plasmodium soorten in uitstrijk en dikke druppelpreparaat
- 11.00 Pauze
- 11.15 Maken en kleuren van malariapreparaten (P 255 – 258) *T. Derks*
- 12.30 Pauze
- 14.45 Practicum aan de hand van casuïstiek
- 15.15 Pauze
- 15.30 Kwantificeren van malariaparasieten - *P. Beckers*
- 15.45 Vervolg practicum en kwantificeren van malariaparasieten
Evaluatie malaria;
Studieopdracht voor morgen:
Protozoaire bloed- en weefselinfecties (P 34-53).
Casus: "Ontsierende zweer op neus"
- 16.45

WOENSDAG 6 FEBRUARI 2008

- 09.30 Toxoplasmose (bij zwangeren) (P43 - 50)
Responsie en aanvullende inleiding: *J. Galama*
- 10.15 Trypanosomiase (P40 - 43)
Responsie en aanvullende inleiding: *A. Brouwer*
- 11.00 Pauze
- 11.15 Practicum Trypanosoma en Toxoplasma diagnostiek
- 12.00 Acanthamoeba keratitis; inleiding en demonstratie *P. Beckers*
- 12.30 Pauze
- 13.30 Leishmaniase (P34 - 40, 266 - 267)
Responsie en aanvullende inleiding - *B. Mulder*
- 14.15 Practicum Leishmania infecties
- 15.15 Pauze
- 15.30 Casuïstiek: "een bijzonder geval van leishmaniasis" *P. Beckers*
- 15.45 Trichomonas-infecties (P 80; 267 - 268)
Responsie en aanvullende inleiding - *B. Mulder*
- 16.45 Evaluatie weefsel protozoa;
Studieopdracht voor morgen:
Darmprotozoa (P59 – 80).
Casus: "Malaise, koorts en buikpijn in de tropen"

DONDERDAG 7 FEBRUARI 2008

- 09.30 Darmprotozoa; amoebiase en giardiase
Responsie en aanvullende inleiding: *P. Beckers*
- 10.00 Diagnostische kenmerken trofozoieten en cysten van onbehandelde darmprotozoën - *T. Derks*
- 11.00 Pauze
- 11.15 Practicum morfologie darmprotozoën
- 12.30 Lunchpauze
- 13.30 Fixatiemethoden en permanente kleuringen bij faecesonderzoek - *T. Derks*
- 15.00 Pauze
- 15.15 Casuïstiek: chronische darminfecties bij kinderen *J. Tolboom*
- 16.15 Presentaties van onderzoek of casus door enkele deelnemers
- 16.45 Evaluatie darmprotozoa;
Studieopdracht voor morgen:
Diverse darmprotozoa en technieken (P189-196).
Casus: "Crèche kindje met aanhoudende diarree"

VRIJDAG 8 FEBRUARI 2008

- 09.30 Interactieve instructie protozoa in gekleurde preparaten *T. Derks*
- 10.45 Pauze
- 11.00 Practicum permanent gekleurde preparaten
- 12.30 Lunchpauze
- 13.30 Casus: een bijzondere manifestatie van een protozoaire infectie - *P. Beckers*
- 13.45 Diagnostiek darmprotozoa gekleurde preparaten (vervolg)
- 15.30 Pauze
- 15.45 Practicum naar keuze: darmprotozoa en/of malaria
- 16.45 Evaluatie cursusweek;
Studieopdracht voor maandag:
Worminfecties.
Casus: "Koorts en hematurie bij vluchteling uit Sierra Leone"
"Afrikaanse patiënt met dysenterie onder kankertherapie"

MAANDAG 11 FEBRUARI 2008

- 10.00 Intestinale Nematoda (P 131 - 154)
Responsie op bestudeerde stof en aanvullende inleiding: *L. van Lieshout*
- 10.45 Pauze
- 11.15 Practicum Nematoda en bespreking practicum-bevindingen
- 12.30 Lunchpauze
- 13.30 Cestoda en Trematoda (P99 - 104, 113 - 125, 238 - 239)
Responsie en aanvullende inleiding: *L. van Lieshout*
- 14.30 Practicum Cestoda en Trematoda
- 16.00 Pauze
- 16.15 Diagnose, behandeling en bestrijding van schistosomiase in de praktijk - *L. van Lieshout*
- 16.45 Evaluatie worminfecties;
Studieopdracht voor morgen:
Opportunistische infecties.
Casus: "Koorts en hoest na niertransplantatie"